

Sammensætning og udpegning

Rådet er ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 1, uafhængigt og tværfagligt sammensat. Socialministeren udpeger formanden og to medlemmer samt to suppleanter. Fire medlemmer og fire suppleanter udpeges efter indstilling fra en valgforsamling, der består af ngo'er på børneområdet (stk. 2). Udpegningen gælder for en 4-årig periode, og genbeskikkelse kan ske én gang (stk. 3). Børnerådet fastsætter selv sin forretningsorden, men den skal godkendes af socialministeren. Socialministeren afgør endeligt, hvilke nye organisationer, foreninger m.v., der kan være repræsenteret i valgforsamlingen. Rådet kan inddrage særlig sagkundskab, hvis det bliver nødvendigt (§ 9).

Økonomisk grundlag

Børnerådets virksomhed finansieres i de årlige finanslove (§ 11). Børnerådet har i øjeblikket syv medarbejdere. Børnerådets årlige budget blev skåret ned med 1 mio. kroner i 2002 og årene derefter som led i udmøntningen af regeringens besparelse på råd og nævn. I 2000 var Børnerådets bevilling på 5,6 mio. kr. I 2007 vil den være nede på 3,2 mio. kr. Hvis for mange af rådets opgaver skal løses ved fundraising eller sponsorering, kan det true rådets uafhængighed, fordi der så er temaer, der ikke kan blive belyst.

*Folketingets Ombudsmand**Lovgrundlag*

Folketingets Ombudsmand er forankret i loven om Folketingets Ombudsmand, jf. lov nr. 473 af 12. juni 1996.

Udpegning og uafhængighed

Ombudsmanden vælges af Folketinget (§ 1), men er i udøvelsen af sit hverv uafhængig af det (§ 10, 1. pkt.). Folketinget fastsætter de almindelige bestemmelser for Ombudsmandens virksomhed, jf. § 10, 2. pkt.

Opgaver og kompetence

Ombudsmanden behandler klager over alle dele af den offentlige forvaltning, jf. § 7, stk. 1. Det er en betingelse, at klagemulighederne er udtømt, jf. § 14.

Tvangsanbragte børn er en del af Folketingets § 71-udvalgs ansvarsområde i henhold til grundlovens § 71, stk. 7. Klager vedrørende disse sager behandles derfor ikke af Ombudsmanden, men § 71-tilsynet kan ifølge ombudsmandslovens § 15 overdrage Ombudsmanden at medvirke ved behandlingen af sådanne kla-

ger, hvis klagen i øvrigt hører under Ombudsmandens område.

Hvis Ombudsmanden i særlige tilfælde bliver opmærksom på mangler ved gældende love eller administrative bestemmelser, skal Ombudsmanden ifølge § 12 give Folketinget og vedkommende minister meddelelse om det. Ved kommunale mangler giver Ombudsmanden meddelelse til kommunalbestyrelsen.

Ombudsmanden reagerer ikke kun på henvendelser udefra, men kan også undersøge en sag af egen drift (§ 17, stk. 1), kan gennemføre generelle undersøgelser af en myndigheds behandling af sager (stk. 2) og kan inspicere alle institutioner og virksomheder, der hører under Ombudsmandens område (§ 18).

Myndighederne har ifølge § 19, stk. 1, pligt til at give Ombudsmanden de oplysninger og dokumenter m.v., som Ombudsmanden forlanger. Ombudsmanden kan desuden kræve skriftlige udtalelser fra myndighederne (stk. 2) og indkalde personer til at afgive forklaring for retten (stk. 3).

Ombudsmanden bedømmer, om myndigheder eller personer handler i strid med gældende ret eller på anden måde er skyld i fejl eller forsømmelser i deres opgaver (§ 21). Hvis der er sket fejl, kan Ombudsmanden fremsætte kritik, afgive henstillinger og i øvrigt komme med sin opfattelse af sagen, jævnfør § 22. Hvis sagen viser, at der er begået fejl eller forsømmelser i den offentlige forvaltning, skal Ombudsmanden ifølge § 24 underrette Folketingets Retsudvalg og den pågældende ressortminister eller kommunalbestyrelse.

En gang om året afgiver Ombudsmanden en beretning til Folketinget om sin virksomhed, jf. § 11, 1. pkt.

Økonomi

Ombudsmanden ansætter og afskediger selv sine medarbejdere, jævnfør § 26. Medarbejdernes antal, løn og pension fastsættes i overensstemmelse med reglerne i Folketingets forretningsorden.

En børnevenlig ombudsmandsmodel

Forslagsstillerne foreslår, at regeringen finder en model for en børneombudsmand, der lægger sig meget tæt op ad loven om Folketingets Ombudsmand. Det gælder for eksempel adgangen til at behandle individuelle klager og undersøge en sag af egen drift (uden klage), muligheden for at inspicere institutioner m.v. for børn, kræve oplysninger med videre af myndigheder og fremsætte kritik m.m.

Dog bør der særligt tages hensyn til, at det er en ombudsmand for *børn*. Det indebærer, at børn skal have let adgang til at kontakte deres ombudsmand, og at de